

РАМКОВА КОНВЕНЦІЯ ПРО ЗАХИСТ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН

Запитання та відповіді

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Що таке Рамкова конвенція?

Рамкова конвенція про захист національних меншин, що набрала чинності у 1998 році, є всеосяжним міжнародним договором, спрямованим на захист прав осіб, що належать до національних меншин.

Чому назва “Рамкова конвенція”?

У тексті Рамкової конвенції закріплено права, якими користуються окремі особи, а також додаткові зобов'язання, яких повинні дотримуватися держави. Хоча Конвенція є юридично зобов'язуючим документом відповідно до міжнародного права, слово “рамкова” підкреслює можливість для держав-учасників пристосовувати деякі положення Конвенції до конкретної ситуації в країні за допомогою національного законодавства та державної політики.

” ... плюралістичне і дійсно демократичне суспільство має не лише поважати етнічну, культурну, мовну та релігійну самобутність кожної людини, що належить до національної меншини, а й створювати відповідні умови, що дозволяють їй виражати, зберігати та розвивати цю самобутність ...

Кого захищає Рамкова конвенція?

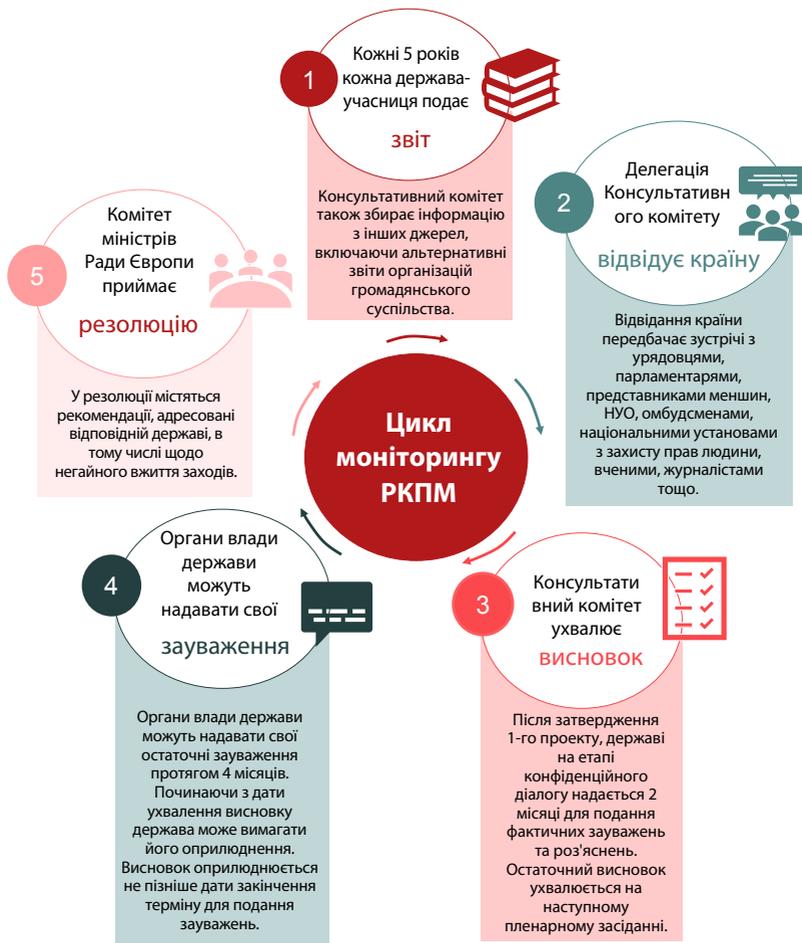
Рамкова конвенція не містить визначення поняття “національна меншина”. Кожна держава-учасниця на власний розсуд визначає, які групи підпадають під дію Конвенції на її території. Це визначення має бути недискримінаційним, складено сумлінно та відповідати загальним принципам міжнародного права, включаючи принцип вільної самоідентифікації.

Принцип вільної самоідентифікації означає, що особи мають право самостійно вирішувати, чи хочуть вони, щоб до них ставилися, як до представників національної меншини. Однак їхнє рішення повинно базуватися на об'єктивних критеріях, пов'язаних з їхньою ідентичністю, таких як релігія, мова, традиції та культурна спадщина.

До визначення національної меншини відповідно до Рамкової конвенції держави застосовують різні підходи: від обмежувального підходу з використанням, наприклад, зведеного переліку традиційних груп, які повинні користуватися захистом Рамкової конвенції, до більш відкритого підходу з гнучким застосуванням статей Конвенції до широкого спектру груп.

Як контролюється виконання Рамкової конвенції?

Виконання Рамкової конвенції контролюється Комітетом міністрів Ради Європи спільно з Консультативним комітетом Рамкової конвенції - органом, що складається з 18 незалежних експертів.

” ... Потрясіння в європейській історії показали, що захист національних меншин має велике значення для стабільності, демократичної безпеки та миру на нашому континенті ...

Права, якими користуються особи, що належать до національних меншин

Додаткові зобов'язання, яких повинні дотримуватися держави

Вільне виявлення етнічної, культурної, мовної та релігійної самобутності - Відсутність дискримінації - Сприяння **ефективній рівності** - Збереження та розвиток культур, релігій та мов меншин - Сприяння **міжкультурному діалогу** та захист осіб, що належать до меншин, від ворожості чи насильства - Свобода зібрань, об'єднань, вираження поглядів, думки, совісті та віросповідання - Сприяння розмаїттю у **медіа-просторі** з мовленням мовами меншин та підтримка засобів масової інформації меншин - Використання **мов** меншин у спілкуванні з владою в районах, заселених традиційно або в значній кількості національними меншинами - Відображення особистих імен, топонімів та інших топографічних позначень мовами меншин - Забезпечення **доступності освіти** для всіх та розвиток міжкультурних знань - Викладання мов меншин та мовами меншин у приватних та державних школах - Можливість впливати на **прийняття державних рішень** з питань, що стосуються осіб, що належать до національних меншин - Участь у **культурному, соціальному та економічному житті** - Утримання від маніпулювання виборчими округами з метою обмеження прав меншин - Просування прав меншин шляхом двостороннього, багатостороннього та транскордонного співробітництва

У яких країнах особи, що належать до національних меншин, перебувають під захистом Рамкової конвенції?

Рамкова конвенція є чинною у 38 країнах*. Стосовно Косово** існує спеціальна моніторингова угода з Місією Організації Об'єднаних Націй у справах тимчасової адміністрації в Косово (МООНК).

► Держави-учасниці Рамкової конвенції

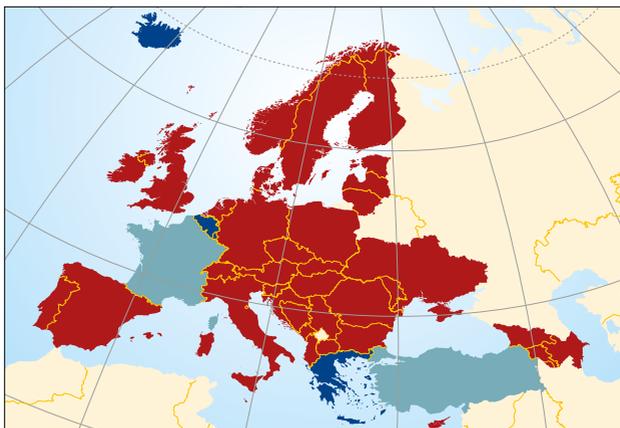
Албанія	Естонія	Мальта	Сербія
Вірменія	Фінляндія	Республіка Молдова	Словацька Республіка
Австрія	Грузія	Чорногорія	Словенія
Азербайджан	Німеччина	Нідерланди	Іспанія
Боснія та Герцеговина	Угорщина	Північна Македонія	Швеція
Болгарія	Ірландія	Норвегія	Швейцарія
Хорватія	Італія	Польща	Україна
Кіпр	Латвія	Португалія	Сполучене Королівство
Чехія	Ліхтенштейн	Румунія	
Данія	Литва	Сан-Марино	

► Держави, які підписали, але не ратифікували Рамкову конвенцію

Бельгія	Ісландія
Греція	Люксембург

► Держави, які не підписали та не ратифікували Рамкову конвенцію

Андорра	Монако
Франція	Туреччина

* Російська Федерація була державою-учасницею з 1998 по 2024 рік.

** Усі посилання на Косово, чи то територію, інститути або населення, у цьому тексті повинні розумітися в повній відповідності з резолюцією 1244 Ради Безпеки Організації Об'єднаних Націй і без шкоди для статусу Косова.

” ... створення атмосфери толерантності та діалогу необхідне для того, щоб культурне розмаїття стало джерелом та чинником, що не розділяє, а збагачує кожне суспільство ...

ІНФОРМАЦІЯ

Контактна інформація:

Секретаріат рамкової конвенції
про захист національних меншин

Рада Європи
F-67075 Страсбург Cedex
minorities.fcnm@coe.int

www.coe.int/minorities

Додаткова інформація про роль НУО:

www.coe.int/en/web/minorities/role-of-ngos

www.coe.int

Рада Європи є провідною організацією із захисту прав людини на континенті. Вона нараховує 46 держав-членів, включно з усіма державами-членами Європейського Союзу. Усі держави-члени Ради Європи приєдналися до Європейської конвенції з прав людини – договору, спрямованому на захист прав людини, демократії та верховенства права. Європейський суд з прав людини здійснює нагляд за виконанням Конвенції у державах-членах.

